

Tia-ia-ó

Margarida Barbal i Rodoreda

Joan Carles Martínez i Prat

DINSIC
Publicacions Musicals

Enregistrament:

Cançons interpretades per monitors/es i
nois i noies de l'agrupament escolta
El Nus de Sant Pol de Mar, la majoria
excantaires de la Coral La Nau

Cantaires:

M. Elisenda Alaball i Pujol
Jana Boades i Rabassedas
Alzina Borrell i Mateu
Neus Borrell i Mateu
Anna Caballero i Roca
Mariona Capallera i Font
Marina Carbonell i Clos
Elisabet Gurri i Egea
Magalí Hadidian i Farias
Laia Ibernó i Sánchez
Bernat Lleixà i Planas
Joan Nasplesa i Feixas
Marina Oller i Izquierdo
Naüja Polo i Mola
Xavier Roig i Tobella
Clàudia Romaní i Raventós
Anna Tobella i Sagristà
Adriana Valle i Vivas
Laura Valle i Vivas
Carolina Vives i Nadal

Percussió:

Arnau Figueras i Cabacés
Dalmau Romaní i Barbal

Violoncel:

Jana Boades i Rabassedas
Neus Borrell i Mateu
Clàudia Romaní i Raventós

Flauta travessera:

Joan Nasplesa i Feixas

Flautes de bec:

Alzina Borrell i Mateu

Guitarra:

Joan C. Martínez i Prat
Xavier Roig i Tobella

Tècnic de so:

Marc Berguedà i Moure

Fotografia:

Clara Bes i Alomar

Arranjaments:

Joan Carles Martínez i Prat

Direcció musical i direcció del projecte:

Margarida Barbal i Rodoreda

Enregistrat el dia 17 d'abril de 2010 a Can Castellà, Sant Cebrià de Vallalta, El Maresme

Organització i suport logístic:

Beneta Vila i Pomés, Núria Mateu i Llevadot, Àngels Vivas i Larruy, Alzina Borrell i Mateu,
Elisabet Gurri i Egea

Amb el suport de l'Ajuntament de Sant Pol de Mar

Agraïments:

Jaume Ayats i Abeyà
Maria Guinart i Bros per deixar-nos Can Castellà

PRESENTACIÓ

El cançoner *Tia-ia-ó* ha sorgit de la necessitat de donar resposta a la demanda de molts monitors/es d'esplais i caus amb qui hem treballat en els cursos de formació organitzats per l'Escola El Sol i la Fundació Garriga de Mata a Saïfores.

Les cançons són una eina molt valuosa per a aquest col·lectiu que necessita tenir a l'abast cançons fresques, fàcils d'aprendre, encomanadisses, que contribueixin a crear lligams entre els nois i noies que s'apunten a un cau, esplai o casal i que infonguin una espurna de vitalitat, d'innocència i de murrieria a l'ambient de lleure que caracteritza les seves activitats.

Cantar és una activitat global que involucra tota la persona, permet expressar estats d'ànim, crear nexes entre els qui canten i és una font de plaer. Les cançons ens permeten transmetre missatges, compartir significats culturals i expressar quins són els nostres ideals o quines coses no ens agraden. Quan, a més, ballem i juguem es potencien la coordinació, la capacitat d'improvisar, un munt d'habilitats més i, invariablement, neixen la rialla i la diversió. Hi ha cançons per a totes les situacions i moments. Compartir les cançons ens fa sentir a prop dels altres i ens ajuda a identificar-nos amb el grup.

En aquest recull hi trobareu 25 cançons, jocs i danses populars o popularitzades, senzilles i lúdiques, moltes de les quals van ser editades en els entranyables cançoners de la col·lecció Esplai durant les dècades dels 60-80.

Heus ací les característiques del material que teniu a les mans:

- Cançons en català que ajudaran a acollir i integrar els nens i nenes que vénen d'altres països: als infants els resulta fàcil repetir i memoritzar el text d'una cançó en qualsevol llengua.
- En la proposta hi trobareu la partitura amb els acords (en majúscula els acords majors, en minúscula i m els menors), la descripció de coreografies i moviments, fotografies que il·lustren alguns jocs i un disc compacte amb els enregistraments de les cançons.
- Les versions enregistrades són interpretades per joves entre 16 i 25 anys –monitores i monitors– amb la participació de 5 nenes de 8 a 12 anys.
- Els arranjaments instrumentals originals i senzills els toquen els mateixos cantaires.
- Les cançons són cantades en una tessitura còmoda on la veu sona natural. Així doncs, d'una banda, els tons s'han escollit en funció de facilitar-ne l'accés sense haver de forçar la veu i, de l'altra, s'ha mirat que resultin senzills per als acompanyaments de guitarra.

Desitgem que aquest recull us ajudi en la vostra tasca!

1. Ara arriba el Carnestoltes

Popular catalana

Sib Do Fa Sib Do

A - ra ar - ri ba el Car - nes - tol - tes tots sor - tim a pas - se -

5 Fa Do

jar, ens po - sem u - na dis - fres - sa per sal - tar, can - tar i ba -

9 Fa Do Fa Do

llar. Ti - ro li - ro li - ro li - ro ti - ro li - ro li - ro

13 Fa Do rem Do Fa

là, quan ar - ri - ba el car - nes - tol - tes tots sor - tim a pas - se jar —

Ara arriba el Carnestoltes
tots sortim a passejar,
ens posem una disfressa
per saltar, cantar i ballar.

Tiro liro tiro liro
tiro liro tiro là,
quan arriba el Carnestotes
tots sortim a passejar.

La podeu ballar de moltes maneres.

Si seguim l'estructura de les frases i el text, trobareu que no és gens difícil proposar una coreografia.

Si la penseu per a infants petits, mireu de fer una proposta ben senzilla i fàcil de recordar. Deixeu-vos inspirar per l'ambient del Carnestoltes.

(Cantant, 1985:107)

5. Mireu allà dalt

Popularitzada

(A) La (B) (C) Mi
 Mi-reu a - llà dalt en els es - tels què hi ha, és un gros a - ni -
 7 (D) La (E) (F) sim
 mal que en bi - ci - cle - ta va. És un e - le - fant i doncs què us pen -
 13 (G) Mi La (H) Mi La
 seu: té u - na cu - a al da - rre - re i u - na al - tra al da - vant.

Mireu allà dalt en els estels què hi ha,
 és un gros animal que en bicicleta va.
 És un elefant i doncs què us penseu:
 té una cua al darrere i una altra al davant.

Tots en cercle procureu seguir amb exactitud els gestos que suggereix el text.

A cada nova repetició –sense deixar de fer els gestos assenyalats– es deixa de cantar un fragment de la cançó començant pel darrer (el fragment H; l'H i el G; etc.) fins que en restin només els gestos. Aleshores es torna a cantar i mimar molt de pressa tota la cançó sencera.

(Dances, 1972:60)

17. Els grans amigots

Re La Re

Eugè-ne est ma cou - sine ma cou - si - ne est Eu - gè - ne,

3 Re La Re

Eugè-ne est ma cou - sine má cou - si - ne est Eu - gène.

Eugène est ma cousine
ma cousine est Eugène,
Eugène est ma cousine
ma cousine est Eugène.

–Oh! Grans amigots!
–Ohhhh!
–Poseu la manota dretota
a l'espalllota del davantot!
–Ohhhh!

Eugène...

En fila i agafats per la cintura canteu dues vegades la cançó, tot avançant i marcant el pas al ritme de la música.

Bo i parats, qui fa de cap saluda dient: O GRANS AMIGOTS!! Responen tots amb un baladreig: OOOH!! Llavors el cap amb gestos desmesurats, enuncia la nova “posició” de la dansa.

Per exemple: POSEU LA MANOTA DRETOTA A L'ESPATLLLOTA DEL DAVANTOT!!! I tots feu: OOOH!!!

I torneu a reprendre el cant, amb la posició esmentada.

Seguint el mateix esquema, aneu canviant les ordres, i podeu anar complicant progressivament les posicions.

Si en feu de realment difícils teniu molts números d'acabar tots per terra.

La dansa pot culminar amb un crit entusiàstic.

(Danses, 1972:32)

Referències bibliogràfiques

(Joc perdut)

A LA RECERCA DEL JOC PERDUT

Margarida Barbal i Imma Marín

Dossiers de l'IMEB (1997-2002)

BON VENT VE

Xesco Boix

Editorial Oidà. Barcelona, 1975

(Tramuntana)

CANÇONS DE TRAMUNTANA

Cirera, J. M. i X.

Col·lecció Esplai. Editorial Nova Terra

Barcelona, 1964

(Cantant)

CANTANT I BALLANT ELS FREDS SE'N

VAN

E. Sala, M. Isbert, N. Rivas, M. Llinares

Edicions Pleniluni. Alella, 1985

(Amades cost.)

COSTUMARI CATALÀ. EL CURS DE

L'ANY. VOLUM II

J. Amades

Salvat Editors. Barcelona, 1982

DANSES

Equip Telstar-33

Col·lecció Esplai n. 12. Hogar del libro

Barcelona, 1972

(Galop)

EL GALOP

Col·lectiu El Sac de Danses

Editorial Altafulla. Barcelona, 1994

(Amades)

FOLKLORE DE CATALUNYA. CANÇONER

Editorial Selecta. Barcelona, 1982

IUKAIDÍ. VOLUM I

Àngel Fàbregues, Arseni Sallent,

Miquel Raventós i Jaume Arnella

Col·lecció Esplai n. 10. Hogar del libro

Barcelona, 1972 (exhaurit)

Col·lecció Esplai XXI. DINSIC Publicacions

Musicals. Barcelona, 2005

(Nero)

NERO, NERO, NAS!

Ara va de bo

Col·lecció Esplai n. 45. Hogar del libro

Barcelona, 1975

(Vi)

CANÇONS DE VI I DE CAMÍ RAL

Equip Telstar-33

Col·lecció Esplai n. 41. Barcelona, 1977

XIMIC. Llibre de jocs cantats.

M. Busqué i M. A. Pujol

Editorial Amalgama. Berga, 1996

(13 Cançons)

13 CANÇONS TRADICIONALS CATALANES

J. C. Martínez

Editorial El Set Ciències. Arenys de Mar,

2001

Índex del CD i del llibre

	número de track	pàgina del llibre
Presentació		3
1. "Ara arriba el Carnestoltes". Popular catalana. Veu, violoncel i percussió	1	5
2. "Els quatre Llauradors". Recollida a Castellar del Vallès (Vallès Occidental). Veu i percussió	2	6
3. "El meu capell". Melodia popular que inspirà el Carnaval de Venècia. Veu, guitarra i violoncel	3	8
4. "Ball dels Cornuts". Tradicional catalana. Veu, guitarra i percussió	4	9
5. "Mireu allà dalt". Popularitzada. Veu, guitarra i percussió	5	10
6. "Fa mala mar". Tradicional francesa. Veu, flauta, guitarra i violoncel	6	12
7. "Jo truco al primer pis". Popularitzada a França. Veu, guitarra, violoncel	7	14
8. "La vaca concepció". Cançó de repartir. Tradicional catalana. Veu, violoncel i percussió	8	15
9. "Passa el fil". Popularitzada. Veu, guitarra, violoncel i percussió	9	16
10. "Frère Jacques". Popular francesa. Cànon a veus soles	10	17
11. "El tio fresco". Tradicional catalana. Veu, flauta, violoncel i percussió	11	18
12. "Si vols aigua ben fresca". Popularitzada. 2 veus a cànon, guitarra i violoncel	12	20
13. "La polka del papà". Popularitzada a França, Lletra: Jordi Roure. Veu, Guitarra, flauta, violoncel i percussió	13	21
14. "Oh Susanna". Música: S. Foster Lletra: Xesco Boix i J. M. Pujol. Veu, Flauta, guitarra i percussió	14	23
15. "Xumba". Popularitzada. Veu, guitarra i percussió	15	24
16. "El Gripau Blau". Les Braunstein, Adapt: J. M. Andreu. Veu, guitarra i percussió	16	26
17. "Els grans amigots". Veu, violoncel i percussió	17	27
18. "Bingo". Música: Pop. americana Lletra: Xesco Boix. Veu, flauta, guitarra, violoncel i percussió	18	29
19. "Un lanqui baixa a la ciutat". Popularitzada d'origen americà. Veu, flauta, guitarra, violoncel i percussió	19	30
20. "Tia-ia-ó". Popularitzada. Probablement d'origen tirolès. Veu, flauta i guitarra	20	31
21. "Cançó de rentar-se". Lletra: J.M. Espinàs, Música: F. Burrull. Veu i guitarra	21	33
22. "La cançó de les mentides". Tradicional catalana. Veu, flauta, guitarra, percussió i picament de mans	22	34
23. "El ball de la manera". Popular catalana. Veu 1, Veu 2, flauta i percussió	23	35
24. "Drumba". Veus a cànon	24	36
25. "Som els cavallers". Popularitzada. Veu 1, veu 2 i percussió	25	37
Referències bibliogràfiques		39